

СВЕТ СРЕДЊОВЕКОВНИХ УТВРЂЕЊА,
ГРАДОВА И МАНАСТИРА

Омаж Марку Поповићу

The Medieval World of Fortresses, Towns and Monasteries. *Homage to Marko Popović*

Књига је штампана средствима
Града Београда и Министарства просвете,
науке и технолошког развоја Републике Србије
и уз подршку Завода за заштиту споменика
културе града Београда.

www.beograd.rs

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
И ИНФОРМАЦИЈАВА

This publication is funded by
the City of Belgrade and the Ministry of Education,
Science and Technological Development of
the Republic of Serbia, and supported by
the Belgrade City Institute for the Protection
of Cultural Monuments.

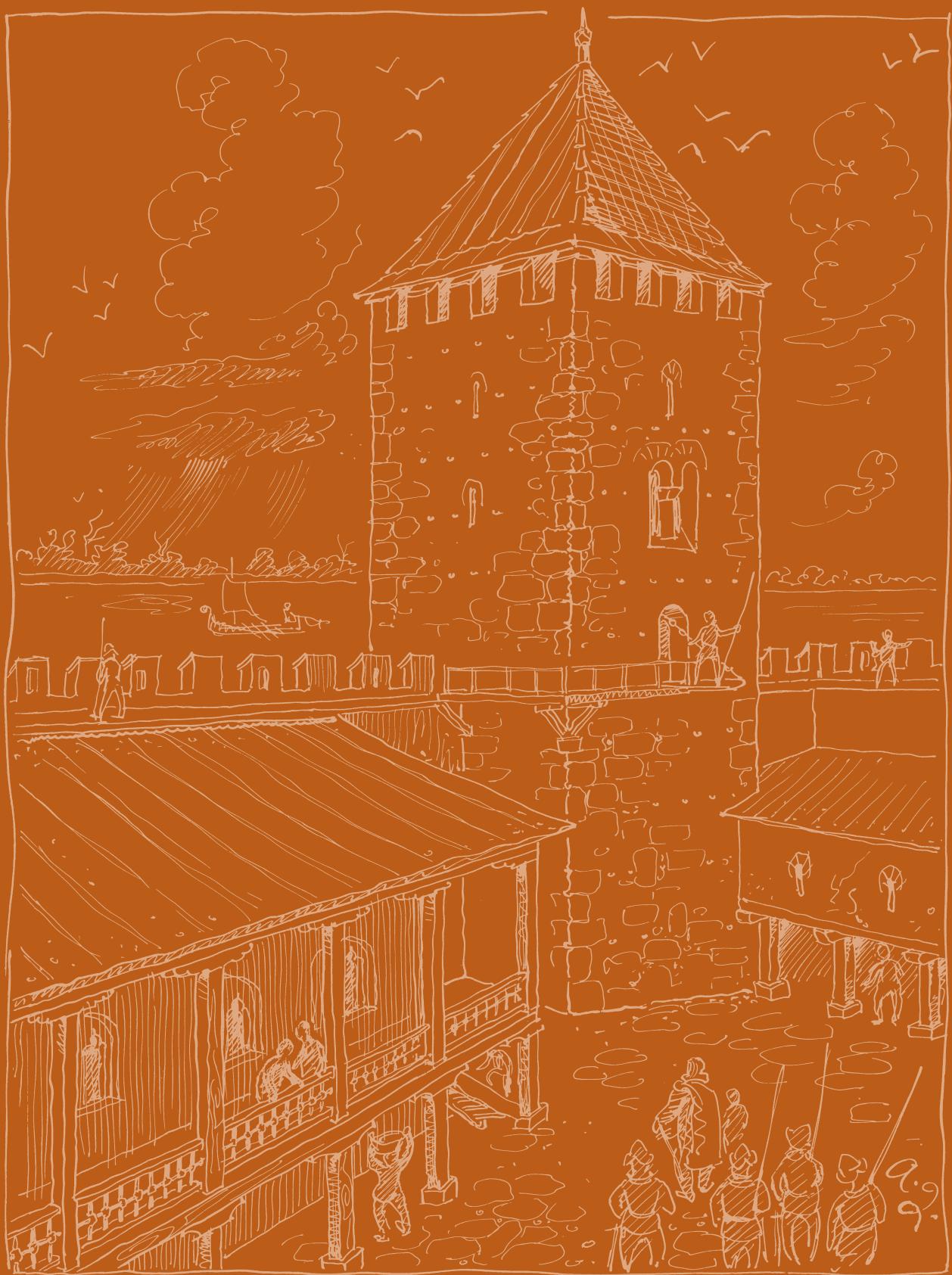
На корици:
Турци освајају Београд 1521,
Отелијусов бакорез из 1602. године
(М. Поповић, *Београдска тврђава*,
Београд 2006, сл. 5)

On the Cover:
Turkish capture of Belgrade in 1521,
engraving by Otelius, published 1602
(M. Popović, *The Fortress of Belgrade*,
Belgrade 2006, fig. 5)

АРХЕОЛОШКИ ИНСТИТУТ
Посебна издања број 74

СВЕТ СРЕДЊОВЕКОВНИХ УТВРЂЕЊА, ГРАДОВА И МАНАСТИРА

Омаж *Марку Поповићу*

The Medieval World of Fortresses, Towns and Monasteries. *Homage to Marko Popović*

УРЕДНИЦИ

Вујадин Иванишевић

Весна Бикић

Иван Бугарски

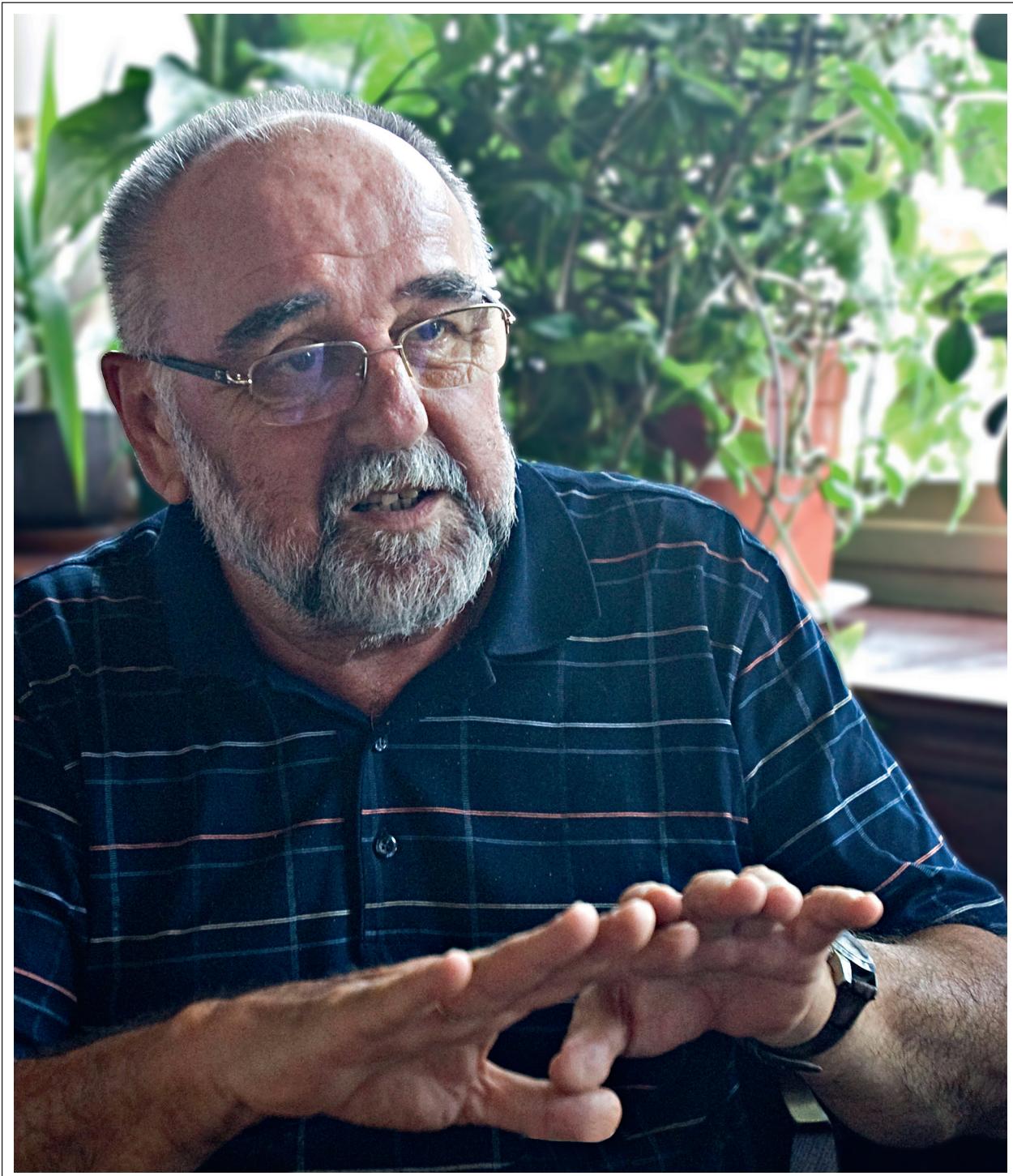
Београд 2021.

Садржај / Contents

- 10 Омаж Марку Поповићу
14 Homage to Marko Popović
- 18 Библиографија Марка Поповића
Bibliography of Marko Popović
- 35 Sauro Gelichi, *Jumping on the Dunes: Venice and the Myth of Origin*
Сауро Ђелики, *Скакање по динама: Венеција и мит о њеном пореклу*
Sauro Gelichi, *Saltando sulle dune: Venezia e il Mito delle Origini*
- 47 Момчило Спремић, *Град Кујиник*
Momčilo Spremić, *Castrum Kupinik*
- 59 Десанка Ковачевић Којић, *Српско злато у Венецији 1429–1439.*
Desanka Kovačević-Kojić, *Serbian Gold in Venice (1429–1439)*
- 69 Срђан Катић, *Исламски верски објекти у Смедеревској тврђави*
у првим годинама османске власнице
Srđan Katić, *Islamic Religious Buildings from the First Years of Ottoman Rule at Smederevo Fortress*
- 81 Мирослава Мирковић, *Prostorno razgraničenje: vojska i grad u Singidunumu i Viminacijumu*
Miroslava Mirković, *Spatial Division between the Military and Civil Realms in Singidunum and Viminacium*
- 97 Ивана Поповић, Бојан Поповић, *Late Roman Structural Element Construction*
in Medieval Sacred Structures in the Area of Sirmium Imperial Palace
Ивана Поповић, Бојан Поповић, *Касноантички трајевински елементи*
у средњовековним сакралним објектима на простору Јалоничко-комилекса у Сирмијуму
- 117 Вујадин Иванишевић, *New Finds of “Slavic” Bow Fibulae Class I C from Northern Illyricum*
Вујадин Иванишевић, *Нови налази „словенских“ фибула I C из Северног Илирка*

- 143** Иван Бугарски, *Гроб коња из Виминацијума и којља облика тарске*
Ivan Bugarski, *A Horse Grave from Viminacium and Reed-Shaped Spearheads*
- 157** Тимотеј Книфиц, *Iron Fittings of Early Medieval Knife Sheaths: Evidence from Slovenia*
Тимотеј Книфиц, *Раносредњовековни тврдозадани окови канија ножева из Словеније*
Timotej Knific, *Železni okovi zgodnjesrednjeveških nožnic za nože z najdišč v Sloveniji*
- 179** Смиља Марјановић-Душанић, *Замишљени и сиварни простори српској средњој веку: скрица за истраживање ритуала*
Smilja Marjanović-Dušanić, *Historicising Space in Medieval Serbia: Towards Exploring Rituals*
- 199** Миклош Такач, *Византијски и италобизантијски утицаји на црквену архитектуру Угарске краљевине у 11. и 12. веку*
Miklós Takács, *Byzantine and Italo-Byzantine Influences on Sacral Architecture in the Hungarian Kingdom in the 11th and 12th Centuries*
Takács Miklós, *Bizánci és italobizánci hatások a Magyar Királyság 11–12. századi egyházi építészetében*
- 223** Бранислав Тодић, *Цркве Светог Јована у Студеници и Светог Николе у Ушћу*
Branislav Todić, *The Church of St John in Studenica and the Church St Nicholas in Ušće*
- 237** Светлана Пејић, *Пећине у сакралном простору манастира Градац*
Svetlana Pejić, *Caves in the Sacral Space of Gradac Monastery*
- 251** Смиљка Габелић, *Рельефни украс јужног портала Леснова.*
Прилој византијској архитектонској плактици 14. века
Smiljka Gabelić, *Relief Decoration of the Southern Portal of Lesnovo.*
A Contribution to the Byzantine Architectural Sculpture of the 14th Century

- 273** Branislav Cvetković, *Pectoral Cross from the Tersatto Reliquary in Prism of Chronology: The Branković Dynasty, Relics of Neomartyrs, and Despot Vuk*
Бранислав Цветковић, *Нагрудни крст са Трасатској реликвијара у свећлу хронологије: династија Бранковића, мошти новомученика и деспој Вук*
- 287** Vesna Bikić, *Ceramic Assemblages and Social Contexts in the Early Middle Ages – Examples from Serbian Archaeology*
Весна Бикић, *Керамичке целине и друштвени контекст у раном средњем веку – осврт на примере из српске археологије*
Vesna Bikić, *Pottery Assemblages and Social Contexts in the Early Middle Ages – Examples from Serbian Archaeology*
- 309** Milica Radišić, *Archaeological Indications of Contacts between the Slavic Cultures of the Serbian Danube Region and Great Moravia*
Милица Радишић, *Археолошки подокази за везу између словенских култура српској Подунавља и Велике Моравске*
Milica Radišić, *Archaeological Indications of Contacts between the Slavic Cultures of the Serbian Danube Region and Great Moravia*
- 329** Nataša Miladinović-Radmilović, *The Appearance of Ankylosing Spondylitis, its Aetiology and the Possibility of Treatment in the Middle Ages*
Наташа Миладиновић-Радмиловић, *Појава анкилозирајућег спондилитиса, његова етиологија и могућност лечења у средњем веку*
Nataša Miladinović-Radmilović, *The Appearance of Ankylosing Spondylitis, its Aetiology and the Possibility of Treatment in the Middle Ages*
- 347** Nemanja Marković, Jelena Bulatović, *Archaeozoological Aspects of Medieval Subsistence in the Fortress of Ras, Studenica Monastery and Rudnik*
Немања Марковић, Јелена Булатовић, *Археозоолошке одлике средњовековног привређивања на примерима Тврђаве Рас, манастира Студенице и Рудника*
Nemanja Marković, Jelena Bulatović, *Archaeozoological Aspects of Medieval Subsistence in the Fortress of Ras, Studenica Monastery and Rudnik*

Фотографија: Архива *Политике*

Photo: *Politika* Archive

Изрека каже: „Човек снује, а Бог одлучује”. Тако је и са књићом **Свети средњовековних утврђења, трагова и манастира** – намера уредништва и жеља приложника била је да она буде зборник радова у част Марка Поповића. Уз велико поштовање према његовим дојриносима у спознавању средњовековне прошлости Србије и очувању националној културној наслеђа, зборник је такође требало да покаже, како стручној јавности тако и самом Поповићу, а на начин уобичајен у научном свету, да његово дело представља истинску инспирацију истраживачима различитих дисциплина и генерација. Нажалост, пре крај рада на ублажавању публикације заштета нас је тужна вест о његовом одласку.

Овом књићом одајемо почаст великому археолођу, колеџи и пријатељу Марку Поповићу.

The saying goes that man proposes, but God disposes, and it has proved to be true for the book **The World of Medieval Fortresses, Cities and Monasteries**. Its editors and contributors intended it as a festschrift to honour Marko Popović. With great appreciation for his many contributions to unravelling the medieval past of Serbia and preserving the national cultural heritage, it was also meant to show, to specialised publics and Marko Popović himself, in the form common in the academic world, how truly inspiring his exhaustive work has been to researchers from different disciplines and generations. To our deep regret, the sad news of his passing came just as this collection of essays was being put into final form.

With this book, we pay homage to the great archaeologist, colleague and friend Marko Popović.

Омаж Марку Поповићу

У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 20. ВЕКА АРХЕОЛОГИЈА ДОЖИВЉАВА ПРЕПОРОД НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ, у некадашњој Југославији, па самим тим и у Србији. Након обимних ископавања у оквиру значајног пројекта изградње хидроелектране Ђердап, археолошка истраживања настављена су, између осталог, опсежним програмима заштите и очувања средњовековног културног наслеђа, од којих поједини трају практично до наших дана. Комплексни археолошки пројекти захтевали су људе „од формата“ – истовремено добре организаторе ископавања и научно акрибичне истраживаче. Оба та знамена, али и много више од њих, била су садржана у личности археолога Марка Поповића. Дуже од педесет година он је био доминантна фигура српске археологије средњег века, са изузетно вредним резултатима на захтевном пољу изучавања, заштите и промоције културног наслеђа.

* * *

Марко Поповић је рођен 1944. године у Ужицу, а школовао се у Београду. На Филозофском факултету у Београду дипломирао је 1966. године, магистрирао 1971, а докторирао 1980. Професионалну каријеру започиње 1968. године у Заводу за заштиту споменика културе града Београда, за који остаје везан током целе своје каријере, како учешћем у реализацији низа конзерваторско-рестаураторских пројеката на Београдској тврђави, тако и уређивањем његовог гласила *Наслеђе*, чији је и покретач. У Археолошки институт долази 1976. године и у њему остаје све до одласка у пензију 2011. године. Поред тога што је руководио бројним истраживачким пројектима, годинама је водио и научну политику те куће у својству председника Научног већа. Пензионисање није означило крај његове каријере. Многе велике послове урадио је у претходној деценији, при чему можемо истаћи импресивне резултате истраживања и конзервације Новог Бруда, тим пре што су се ти радови одвијали у сложеном политичком амбијенту.

Научно усмерење Марка Поповића на археологију пуног и позног средњег века исказано је већ на самом почетку његовог професионалног ангажмана, где је с једнаком пажњом приступао истраживањима и фортификација и сакралних комплекса. Ипак, његов највећи, неисцрпан научни изазов било је проучавање утврђења и система одбране у српским земљама средњег века и на почетку новог доба – са Београдском тврђавом у средишту пажње. Био је један од оснивача и дугогодишњи руководилац Научноистраживачког центра за Београдску тврђаву при Археолошком институту, где је прикупљена огромна грађа и организована датотека старих планова и фотографија, као и документације археолошких истраживања и покретних археолошких налаза, која се односи не само на тврђаву већ и на историјско подручје града Београда.

Изузетан допринос остварио је у изучавању средњовековних утврђења Београда – од времена градње византијског кастела у 12. веку, дogrадње у време цара Душана и, нарочито, градитељске делатности деспота Стефана Лазаревића која осликава веома значајну етапу развоја српске средњовековне војне архитектуре. Проучавањем развоја фортификација и урбаног језгра Београда у каснијем периоду, између 16. и 18. века, подстакао је развој нововековне археологије у Србији, која је послужила као узор земљама у окружењу. Уз то, дотакао се и проблематике античког Сингидунума, с посебним освртом на преостале материјалне трагове у савременој урбанији матрици, при чему је покренуо и уређивао тематску едицију зборника радова *Сингидунум*, у којој су до сада изашла четири тома.

Више од дводесет година посветио је Марко Поповић истраживањима на подручју Рашке, Новог Пазара и Сјенице – централне области средњовековне Србије. У средишту његове пажње био је комплекс на Градини изнад Пазаришта – Трговишта, који је након укупних сазнања до којих се дошло препознат као Тврђава Рас – знаменито седиште првих Немањића. У наставку изучавања кључних проблема наше националне прошлости посветио се систематским истраживањима Градине у Врсеницама, на рубу Сјеничког поља. Ту је, осим остатака античког и палеовизантијског утврђења, откривен раносредњовековни културни хоризонт са веома значајним траговима утврђивања из 9. века и материјалном културом из времена уобличавања Србије. Резултате тих радова објавио је у детаљним, узорно састављеним монографијама. Обиман пратећи програм теренских рекогносцирања у читавој тој области, приликом којих је откривено више десетина а истражено преко дводесет касноантичких и рановизантијских утврђења, донео је сасвим ново видије граничног подручја долине Рашке и Пештерске висоравни у доба сутона антике и у раном средњем веку, што је снажно утицало и на развој рановизантијске археологије код нас. У том кључу би требало споменути и истраживања утврде Светиње, по свој прилици Виминакиона 6. века.

Велики део опуса Марка Поповића обухвата проучавање фортификација и настанка урбаних насеобина – градова у српским земљама средњег века. Истраживањима тих проблема он је приступао темељно, повезујући исходе сопствених археолошких истраживања, анализе изворне историјске грађе и резултата ранијих истраживача, што се може видети у публикацијама о Ужицком граду, Магличу и најновијој о Новом Брду. Комплексност утврђених градова у вези је и с питањима која се тичу владарских и властеоских боравишта, њиховог просторног распореда и структуре. Компаративном анализом расположивих података о боравку првих Немањића у области Раса и сазнања о познијим дворовима крај ишчезлог језера на Косову и, доцније, у градовима Београду и Смедереву, успоставио је моделе резиденција средњовековних српских владара.

Други велики тематски круг у научном раду Марка Поповића чине истраживања сакралних комплекса – како манастирских целина тако и појединачних црквених здања. На основу резултата археолошких истраживања, његова проучавања била су усмерена на анализу и тумачење физичких структура, то јест архитектонских остатака објекта у манастирским комплексима и њихове функције у оквиру целине. Још као млад истраживач, крајем шездесетих година прошлог века, открио је и обелоданио црквене комплексе у Панику код Билеће и Св. Петра код Требиња, да би током свог радног века заокружио истраживања средњовековне Митрополије у Београду, Куманице на Лиму, цркве Св. Николе у Станичењу, катедрале града Новог Брда и Шудикове у Будимљи. Обавио је систематска археолошка истраживања комплекса манастира Студенице, која су омогућила целовит увид не само у настанак и развој тог знаменитог светилишта него и

у поједине аспекте живота његове монашке заједнице током средњег века. У склопу проучавања сакралне архитектуре истакли бисмо и његово бављење ктиторским гробовима. Уводна реч је кратка да би обједиnilа све токове плодотворне научне мисли Марка Поповића, па стога овде само спомињемо да је оставио трага и на пољу сигилографије, а нарочито хералдике.

Важно је, међутим, нагласити да је Марко Поповић био археолог изузетно широке ерудиције и великог талента. Захваљујући томе он је утирао нове путеве научне спознаје, превазилазећи конвенционалне оквире чисто археолошке методологије. Уз беспрекорну теренску документацију, на којој је инсистирао, то се односи, с једне стране, на умешно коришћење старе картографске грађе у истраживањима, а, с друге, на архитектонске анализе за које је имао нарочитог дара. Разумевање архитектонског простора и „читање”, често скромних, теренских остатаца здања, уз минуциозан стратиграфски приступ истраживањима, обезбедили су читав низ препознатљивих аксонометријских реконструкција којима обилују његове публикације. Веома образован и у сфери историје уметности, још за потребе свог магистарског рада извео је пионирску компаративну анализу археолошких налаза и њихових представа на фрескама у средњовековним црквама. Та веза ће нарочито добити на значају током деценија истраживања српске сакралне архитектуре. Интердисциплинарни приступ Марка Поповића подразумевао је и коришћење аерофотографија, израду стереофотограметријских планова великог формата и организовање геофизичких истраживања на Београдској тврђави још пре распада Југославије, када су такви екскурси представљали праву реткост у нашој археологији. Вреди истаћи и то да је подстакао рана археозоолошка истраживања налаза из Тврђаве Рас. Ипак се по добрим последицама истиче његов кључни утицај на увођење у праксу препознатљивог система обраде и изучавања археолошке керамике што се већ деценијама спроводи у Научноистраживачком центру за Београдску тврђаву.

Посебан значај археолошке делатности Марка Поповића јесте у томе што је своја истраживања по правилу крунисао садржајним публикацијама, често монографијама. Иако је већину радова написао самостално, није се либио коауторства, у духу правог руководиоца, свесног потребе за тимским радом и интердисциплинарним приступом. Импозантна библиографија, одштампана у овом зборнику, упутиће заинтересованог читаоца на још много детаља његове плодне активности.

У својој пола столећа дугој каријери обављао је различите стручне и друштвене функције. Био је председник Српског археолошког друштва (1987–1990), председник Управног одбора Завода за заштиту споменика културе града Београда (до 2010) и председник Комисије за споменике од изузетног значаја и српска културна добра у иностранству при Министарству културе (2008–2013). Главни је уредник часописа *Наслеђе* и едиције *Синтегуnum*, уредник је Зборника *Народног музеја* и члан редакције часописа *Саопштења*. Запажен допринос дао је као члан редакција *Новоиазарској зборнику* (1982–2007), *Старинара* (1997–2016) и посебних издања Археолошког института. Био је члан Одбора за историју Босне и Херцеговине САНУ.

За свој научни рад и укупан ангажман на очувању и презентацији српског културног наслеђа стекао је угледна признања. Добио је три пута Октобарску награду града Београда: 1974, 1976. (колективна) и 1983. године. Добитник је и Априлске награде града Београда 2005. године (са В. Бикићем), затим награде града Ужица „С. Пенезић – Крцуњ“ 1989. године и Награде града Новог Пазара 1985. године. У фебруару 2018. одликован је орденом Круне I степена, године 2019. уручена му је Велика повеља града Ужица, а у фебруару 2020. одликован је Сретењским орденом III степена за нарочите заслуге у области културе.

Марко Поповић словио је за посвећеног, енергичног и ауторитативног археолога, а његов захтеван карактер надалеко је познат. Војничка дисциплина и штедљивост ресурса, нарочито изражени у току теренских истраживања, а многима незамисливи како у оном а још више у овом времену, често су мамили осмехе његових сарадника. Сарадња с њим представала је изазов свакојаке врсте, али у коначници резултат је увек био утемељен и неспоран. Неспорна је и његова несебична помоћ коју је пружао колегама у свакој ситуацији и под свим условима. С великим поносом и захвалношћу можемо да истакнемо да је Марко Поповић створио препознатљиву школу у оквиру Археолошког института. Доста рано у каријери постао је синоним за српску средњовековну археологију и узор многим колегама и у земљи и у окружењу, а то је – због широког знања, изузетне мотивације, ефикасности и изванредног истраживачког дара – остао и до данас.

Зборником који посвећујемо успомени на Марка Поповића одајемо почаст његовој непресушној истраживачкој радозналости.

Уредници

Homage to Marko Popović

THE SECOND HALF OF THE TWENTIETH CENTURY SAW A REVIVAL OF ARCHAEOLOGY IN THE WESTERN Balkans, the former Yugoslavia, and thus in Serbia. Large-scale rescue excavations ahead of the construction of the Djerdap hydroelectric power plant were followed by other archaeological projects, including extensive and, in some cases, still ongoing programmes of medieval cultural heritage protection and preservation. Complex archaeological projects required persons of high calibre, combining the qualities of a competent excavation leader and a scrupulous scholar. The archaeologist Marko Popović was both, and much more. For more than fifty years he was a dominant figure in Serbian medieval archaeology with exceptional achievements in the demanding area of the study, protection and promotion of cultural heritage.

* * *

Marko Popović was born in Užice in 1944 and educated in Belgrade, graduating from the Faculty of Philosophy in 1966, taking his master's degree in 1971 and his PhD in 1980. His professional career began in 1968 when he joined the Cultural Heritage Preservation Institute of Belgrade, remaining tied to it ever since through participating in a number of conservation-restoration projects for the Belgrade Fortress and as the initiator and editor of its journal *Nasledje/Heritage*. In 1976 he joined the Institute of Archaeology in Belgrade and remained its member until his retirement in 2011, directing a number of the Institute's research projects and steering its research policy in his capacity as chairman of its Scholarly Council. But retirement was by no means the end of his working days. During the past decade he accomplished much important work, notably the project of the excavation and conservation of Novo Brdo, all the more impressive for its results because it was carried out in complicated political circumstances.

Marko Popović had been focused on the archaeology of the Central and Late Middle Ages from the very beginning of his career, dividing his research attention equally between fortifications and religious complexes. But what remained his biggest and inexhaustible challenge was the study of military architecture and defence systems in the Serbian lands in the medieval and early modern periods – with the Belgrade Fortress at its centre. He was one of the founders and long-standing director of the Institute of Archaeology's Research Centre for the Belgrade Fortress, which has accumulated vast documentation and set up a database of old plans and photographs concerning not only the Fortress but also the whole historic area of Belgrade. He made an exceptional contribution to the study of Belgrade's medieval fortifications – from the twelfth-century Byzantine castellum and the additions built under Emperor Stefan Dušan to, especially, the fifteenth-century building activity of Despot

Stefan Lazarević which marks a particularly important stage in the development of medieval Serbian military architecture. His research on the development of the defences and urban core of Belgrade in a later period, between the sixteenth and eighteenth centuries, encouraged the development of the archaeology of the modern era in Serbia, setting a model followed in neighbouring countries. His research interests included the period of Roman Singidunum as well, focusing especially on its surviving traces in the contemporary urban fabric. He initiated and edited a collective series on the subject, *Singidunum*, consisting of four volumes to date.

Marko Popović devoted more than twenty years of research to the region of Raška, Novi Pazar and Sjenica – the core area of medieval Serbia. His focus was on the complex at Gradina above Pazarište (Trgovište), now identified as the Ras Fortress, the illustrious seat of the first rulers of the Nemanjić dynasty. Continuing his research on important issues of the national past, he embarked on the systematic excavation of the site of Gradina in Vrsenice, at the edge of Sjeničko Polje. Apart from the remains of a Roman and Early Byzantine fortress, the site yielded an early-medieval cultural horizon with significant vestiges of ninth-century fortification and the material culture from the period of the crystallisation of a Serbian polity. These excavations produced an exemplary monographic study. An extensive project of field survey of the whole area, which discovered several dozen and investigated more than twenty late-antique forts produced a very different picture of the border area of the Raška Valley and Pešter Plateau in the period of the decline of late antiquity and in the Early Middle Ages, strongly influencing the development of Early Byzantine archaeology in Serbia. To be mentioned in the same context is the excavation of the fort on the site of Svetinja, most likely identifiable as sixth-century Viminakion.

A good part of Marko Popović's work was concerned with the study of fortifications and the genesis of fortified urban settlements in the medieval Serbian lands. His approach was always thorough, drawing on the results of his own archaeological investigations, rigorous scrutiny of surviving written sources and the work of earlier researchers, as can be seen from the books on the fortresses/castles of Užice, Maglič, and the latest, Novo Brdo. The issue of fortified urban settlements is closely tied to the issue of royal and aristocratic residences, including their layout and structure. Based on a comparative analysis of the available information about the early Nemanjić rulers residing in the Ras area and the discoveries about the later royal residences by a now-vanished lake in Kosovo and, later still, in the cities of Belgrade and Smederevo, he established the patterns of medieval Serbian rulers' residences.

Another important set of topics addressed by Marko Popović concerned sacral complexes, both monastic enclosures and individual church buildings. Basing his research on the archaeological evidence, he focused on the analysis and interpretation of physical structures, i.e., structural remains, within monastic complexes and their original function. Even as a young archaeologist, in the late 1960s, Marko Popović discovered and draw attention to the sacral complexes in Panik near Bileća and St Peter's near Trebinje, wrapping up in the course of his career the exploration of the medieval complex of the metropolitan church in Belgrade, Kumanica on the Lim, the church of St Nicholas in Staničenje, the cathedral of the city of Novo Brdo and Šudikova in Budimlja. His systematic archaeological investigation of the monastery of Studenica has made it possible to create a comprehensive picture of the origin and development of this illustrious religious house, and of some aspects of the everyday life of the monastic community in the Middle Ages. His work on religious architecture also included topics such as the tombs of the founders of churches or monasteries. This short introductory text cannot possibly

cover all areas of Marko Popović's wide-ranging scholarly work, but it should be noted that he also made a contribution in the field of sigillography and, especially, heraldry.

Owing to his exceptionally broad erudition and archaeological talent Marko Popović was able to open new avenues of research, going beyond the boundaries of conventional archaeological method. Apart from impeccably kept excavation records, on which he always insisted, this involved the competent use of historic cartographic sources, and the analysis of structural remains, which was one of his fortés. His understanding of architectural space and skilful reading of frequently meagre structural remains, combined with a meticulous stratigraphic approach, resulted in many axonometric reconstructions typically enriching his texts. Comprehensively knowledgeable about art history as well, even his master's thesis offered a pioneering comparative analysis of archaeological remains and their visual representations in frescoes in medieval churches, establishing a link that would prove its importance particularly in the flourishing decades of the study of medieval Serbian religious architecture. Marko Popović's interdisciplinary approach involved the use of aerial photography, large-format stereophotogrammetric plans and geophysical surveys in the Belgrade Fortress area even before the disintegration of Yugoslavia, when such techniques were still a rarity in the country's archaeology. It should also be noted that he gave impetus to early archaeozoological studies of the finds from the Ras Fortress. But the part of his legacy that stands out for its beneficial impact is that he was instrumental in introducing the distinctive system of processing and studying archaeological pottery that has for decades now been standard practice at the Research Centre for the Belgrade Fortress.

A particularly important aspect of Marko Popović's archaeological work was that he as a rule crowned his research by publication, frequently in the form of insightful monographs. Although the sole author in most cases, he was never ill-disposed towards co-authorship, being aware, as a true leader, of the necessity of teamwork and interdisciplinarity. His impressive bibliography, provided in this volume, will introduce the interested reader to his fruitful archaeological work in more detail.

In his fifty-year-long career Marko Popović held various professional and social positions. He served as president of the Serbian Archaeological Society (1987–1990), president of the Managing Board of the Cultural Heritage Preservation Institute of Belgrade (until 2010) and chaired the Ministry of Culture's Committee on Monuments of Outstanding Importance and Serbian Cultural Assets Abroad (2008–2013). At the time of death, he was editor-in-chief of the journal *Heritage* and the *Singidunum* series, editor of the annual of the National Museum in Belgrade, *Zbornik Narodnog Muzeja*, member of the editorial board of the journal *Saopštenja/Communications*, and member of the Committee on the History of Bosnia and Herzegovina of the Serbian Academy of Sciences and Arts. He also made a considerable contribution in his capacity as member of the editorial board of the journals *Novopazarski Zbornik* (1982–2007) and *Starinar* (1997–2016), and of the Monographs series of the Institute of Archaeology.

His scholarly work and overall achievement in the preservation and presentation of the Serbian cultural heritage earned him prestigious awards. He was a three-time recipient of the October Award of the City of Belgrade: 1974, 1976 (collective) and 1983; of the 2005 April Award of the City of Belgrade (with Vesna Bikić); of the 1989 S. Penezić Krcun Award of the City of Užice; and the 1985 Award of the City of Novi Pazar. In February 2018 he was awarded the Order of the Crown 1st Class, and in 2019 the Order of Sretenje 3rd Class for Distinguished Contributions in Culture.

Marko Popović was reputed to be a dedicated, energetic and authoritative archaeologist, and his demanding nature preceded him. Unconceivable to many in earlier times and even more so today, his iron work discipline and careful management of resources, which could best be seen during fieldwork, often brought a smile to the faces of his colleagues. Working with him was a challenge in many ways but, at the end of the day, the results were always there, well founded and indisputable. And he generously shared his knowledge and assisted his colleagues in all situations and under all circumstances. It is with great pride and gratitude that we can say that Marko Popović created a recognisable school within the Institute of Archaeology. Quite early in his career he became a synonym for Serbian medieval archaeology, and a role model for many colleagues both in the country and in the region. And he remained one by virtue of his broad knowledge, exceptional motivation, efficiency and outstanding research talent.

With this volume dedicated to Marko Popović we pay homage to his insatiable spirit of inquiry.

Editors

Библиографија Марка Поповића

Библиографија Марка Поповића израђена је према Интернационалном стандарду за скраћени библиографски опис (ISBD). Референце су подељене у три целине: монографске публикације, прилози у зборницима, серијским и осталим публикацијама и остало, унутар којих су поређане хронолошки. За разлику од уобичајеног принципа слагања референци по азбучном односно абецедном реду, предност је дата категоријама радова, тако да су у оквиру сваке године најпре наведени радови у тематским зборницима, иза њих следе радови у међународним часописима, радови у домаћим часописима међународног значаја, радови у домаћим часописима националног значаја, затим извештаји са ископавања и остало.

Монографске публикације

1970

1. Утврђене средњовековне капије на североисточном бедему Београдског града = La Forteresse de Belgrade ouvrage de défense des portes médiévales du rempart nord-est de la forteresse de Belgrade. – Београд : Завод за заштиту споменика културе, 1970. – 42 стр., [1] пресавијен лист са скицом : илустр. ; 29 см. (Саопштења / Завод за заштиту споменика културе града Београда ; св. 9)

1982

2. Београдска тврђава. – Београд : Археолошки институт, 1982. – 239, [20] стр. с таблама : илустр. ; 29 см. (Посебна издања / Археолошки институт; књ. 18)

1987

3. Стари град Рас. – Београд : Републички завод за заштиту споменика културе, 1987. – 69 стр. : илустр. ; 20 см. (Научно-популарне монографије ; књ. 13)

1991

4. Београдска тврђава. – Београд : Завод за заштиту споменика културе града Београда, 1991. – 85 стр. : илустр. ; 20 см. (Научно-популарне монографије ; књ. 37)
5. The Fortress of Belgrade. – Belgrade : Institute for the protection of cultural monuments of the Republic of Serbia, 1991. – 85 str. : ilustr. ; 20 cm (Monographs; 37)

1995

6. Ужички град. – Београд : Археолошки институт; Ужице : Историјски архив, 1995. – 166 стр, [1] пресавијен лист са планом Ужичког града : илустр. ; 24 см. (Посебна издања / Археолошки институт ; књ. 26)

1997

7. Хералдички симболи на београдским јавним здањима. – Београд: БМГ, 1997. – 159 стр. : илустр. ; 23 x 25 см. (Библиотека Баштина)

1999

8. Tvrđava Ras = The Forteress of Ras. – Beograd: Arheološki institut, 1999. – 449 str., [1] presavijen list : ilustr. ; 29 cm. (Posebna izdanja / Arheološki institut ; knj. 34)

2004

9. Комплекс средњовековне митрополије у Београду : истраживања у Доњем граду Београдске тврђаве / Весна Бикић. – Београд : Археолошки институт, 2004. – 284 стр., [2] пресавијена листа с плановима : илустр. ; 29 см. (Научно-истраживачки пројекат за Београдску тврђаву) (Посебна издања / Археолошки институт ; књ. 41)

10. Манастир Куманица на Лиму / Даница Поповић. – Београд : Археолошки институт ; Пријепоље : Музеј, 2004. – 99 стр. : илустр. ; 25 см.

11. Ужички град. – 2. допуњено изд. – Ужице : Историјски архив, 2005. – 223 стр., [1] пресавијен лист с планом Ужичког града : илустр. ; 24 см.

2005

12. Црква Светог Николе у Станичењу = The Church of St Nikolas in Staničenje / Смиљка Габелић, Бранислав Цветковић, Бојан Поповић. – Београд: Археолошки институт, 2005. – 229 стр. : илустр. ; 29 см. (Посебна издања / Археолошки институт ; књ. 44)

2006

13. Београдска тврђава = The Fortress of Belgrade. – 2. допуњено изд. = 2nd ed. – Београд : ЈП „Београдска тврђава“: Археолошки институт : Завод за заштиту споменика културе града Београда, 2006. – 335 стр. : илустр. ; 29 см.

2009

14. Vrsenice : kasnoantičko i srpsko ranosrednjovekovno utvrđenje = Late Roman and Serbian early medieval fortress / Vesna Bikić. – Beograd : Arheološki institut, 2009. – 195 str. : ilustr. ; 28 cm. – (Monografije / Arheološki institut = Monographs / Archaeological institute)

2011

15. Историја приватног живота у Срба : од средњег века до савременог доба / Мирослав Тимотијевић, Милан Ристовић. – Београд: Клио, 2011. – 643 стр. : илустр. ; 24 см. – (Polis / Clio)

2012

16. Maglički zamak = The Maglič Castle. – Beograd : Arheološki institut ; Kraljevo : Zavod za заштиту споменика културе, 2012. – 253 str. : ilustr. ; 28 cm. (Posebna izdanja / Arheološki institut = Monographs / Archaeological institute)

2013

17. Смедеревски град. – Београд : Републички завод за заштиту споменика културе, 2013. – 77 стр. : илустр. ; 20 см. (Научно-популарне монографије ; књ. 64)

18. Smederevo Fortress. – Belgrade : Institute for the protection of cultural monuments of the Republic of Serbia, 2013. – 77 str. : ilustr. ; 20 cm (Monographs; 65)

2015

19. Манастир Студеница : археолошка открића. – Београд : Републички завод за заштиту споменика културе : Археолошки институт, 2015. – 407 стр. : илустр. ; 29 см.

2016

20. Daily life in medieval Serbia / Smilja Marjanović-Dušanić, Danica Popović ; translated by Charles Robertson. – Beograd: Clio : Institute for Balkan Studies, SASA, 2016. – XXXVII, 298 str. : илустр. ; 25 cm. (Biblioteka Polis / Clio, Beograd)

2018

21. Црква Светог Николе : катедрала града Новог Брда = St Nicholas Church. The Orthodox Cathedral of the Town of Novo Brdo / Игор Ђелић. – Београд : Републички завод за заштиту споменика културе = Belgrade : Institute for the Protection of Cultural Monuments of Serbia, 2018. – 239 стр. : илустр. ; 31 см. – (Студије и монографије / Републички завод за заштиту споменика културе = Studies and monographs / Institute for the Protection of Cultural Monuments of Serbia ; 19)

2020

22. Утврђења средњовековног града Новог Брда = Fortification of medieval town of Novo Brdo / Гордана Симић. – Београд : Републички завод за заштиту споменика културе = Belgrade : Institute for the Protection of Cultural Monuments of Serbia, 2020. – 345 стр. : илустр. ; 30 см.

23. Манастир Шудикова у Будимљу = Monastery of Šudikova in Budimlja / Даница Поповић. – Београд, Беране : Епархија Будимљанско-никшићка = Belgrade, Berane : Eparchy of Budimlja and Nikšić, 2020. – 292 стр. : илустр. ; 28 см.

Прилози у зборницима, серијским и осталим публикацијама

1966

24. Stojnik, Sopot, Beograd – srednjevekovna crkva // Arheološki pregled (Beograd). 8 (1966), 170–171.

1967

25. Orah, Crkvina // Arheološki pregled (Beograd). 9 (1967) 162–163.

26. Panik, Crkvina – kasnoantička arhitektura i srednjevekovna crkva // Arheološki pregled (Beograd). 9 (1967), 144–146.

27. Vrelo Trebišnjice, Crkvina Ružica // Arheološki pregled (Beograd). 9 (1967) 161–162.

1968

28. Beograd, utvrđenje Beogradskog grada / Gordana Marjanović-Vujović // Arheološki pregled (Beograd). 10 (1968) 198–202.

29. Crkva Sv. Petra u Dživaru kod Trebinja // Arheološki pregled (Beograd). 10 (1968) 202–203.

1969

30. Beogradska tvrđava, Severoistočni bedem Donjeg grada // Arheološki pregled (Beograd). 11 (1969) 243–246.

1971

31. Beogradska tvrđava, Severoistočni bedem Gornjeg grada // Arheološki pregled (Beograd). 13 (1971) 94–99.

32. Singidunum, Beograd, lok. ul. Majke Jevrosime 28 – nekropola // Arheološki pregled (Beograd). 13 (1971) 73–74.

1972

33. Arheološka istraživanja srednjovekovnog grada Rasa / Dušan Pribaković // Vesnik Vojnog muzeja (Beograd). 18 (1972) 27–60.

34. Singidunum, Beograd, lok. Tašmajdan – nekropolja // Arheološki pregled (Beograd). 14 (1972), str. 64–65.
35. Singidunum, Beograd, lok. ul Kneza Miloša (ugao sa ul. Proleterskih brigada) – nekropolja // Arheološki pregled (Beograd). 14 (1972) 65–66.

36. Singidunum, Beograd, lok. Uzun Mirkova 14, civilno naselje // Arheološki pregled (Beograd). 14 (1972) 64.

37. Utvrđenja beogradskog grada, Jugoistočni bedem Gornjeg grada // Arheološki pregled (Beograd). 14 (1972) 134–137.

1973

38. Crkvina u Paniku / Marko Popović // Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu (Sarajevo). 28 (1973) 347–363.

39. Manastir Sv. Petra de Campo kod Trebinja // Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu (Sarajevo). 28 (1973) 313–338.

40. Реконструкција плана фортификација Београдске тврђаве 1717. године // Годишњак града Београда (Београд). 20 (1973) 189–200.

41. Grocka, lok. Rančićeva kuća // Arheološki pregled (Beograd). 15 (1973) 12–13.

42. Manastir Pavlovac u Koraćici (Kosmaj) // Arheološki pregled (Beograd). 15 (1973) 125–127.

43. Singidunum, Beograd, Rimski kastrum – Dizdareva kula // Arheološki pregled (Beograd). 15 (1973), 43–44.

44. Utvrđenja Beogradskog grada, Jugoistočni bedem Gornjeg grada // Arheološki pregled (Beograd). 15 (1973) 89–91.

1974

45. Развој фортификација Београдског града у XV веку / Марко Поповић // Историја Београда 1. Стари, средњи и нови век / уредник Васа Чубриловић. Београд : Српска академија наука и уметности, Одељење историјских наука : Просвета, 1974. – Стр. 307–312.

46. Konjuša na Ceru – ranovizantijsko utvrđenje / Milivoje Vasilijević // Arheološki pregled (Beograd). 16 (1974) 111–112.

47. Manastir Pavlovac u Koraćici (Kosmaj) // Arheološki pregled (Beograd). 16 (1974) 132–133.

48. Ras, Gradina – srednjovekovno utvrđenje / Dušan Pribaković // Arheološki pregled (Beograd). 16 (1974) 137–139.

49. Utvrđenja Beogradskog grada, Jugozapadni bedem Gornjeg grada i kula II Zapadnog podgrađa // Arheološki pregled (Beograd). 16 (1974) 115–117.

1975

50. Ras, Gradina – srednjovekovno utvrđenje // Arheološki pregled (Beograd). 17 (1975) 139–141.

51. Vranić – crkva brvnara // Arheološki pregled (Beograd). 17 (1975) 157–159.

52. Подручје Кнез Михаилове улице у склопу урбаног језгра римског Сингидунума, Кнез Михаилова улица, заштита наслеђа – уређење простора / уредник Недељко Гвозденовић. Београд : Српска академија наука и уметности // Каталог Галерије САНУ 26. (1975) 10–14.

53. Подручје Кнез Михаилове улице у средњем веку / уредник Недељко Гвозденовић. – Београд : Српска академија наука и уметности // Каталог Галерије САНУ 26 (1975) 15–16.

1976

54. La découverte d'un dépôt de monnaie du roi Stéphane Radoslav dans la fortresse de Ras // Ковање и кованице античког и средњовековног новца : материјали симпозијума одржаног од 30. I – 1. II 1975. год. у Народном музеју Београд. – Београд : Народни музеј, 1976. – Стр. 115–119.

55. Нови подаци са плана Београда из 1683. године / Жељко Шкаламера // Годишњак града Београда (Београд). 23 (1976) 33–57.

56. Nalazi oružja iz utvrđenja grada Rasa / Dušan Pribaković // Vesnik Vojnog muzeja (Beograd). 22 (1976) 25–47.
57. Smederevska tvrđava – Mali grad // Arheološki pregled (Beograd). 18 (1976) 115–121.
58. Ras, Gradina – srednjovekovno utvrđenje // Arheološki pregled (Beograd). 18 (1976) 148–150.

1977

59. Капије Смедеревског града // Старијар (Београд). 28–29 (1977/78) 213–232.
60. Велики бунар Београдске тврђаве // Годишњак града Београда (Београд). 24 (1977) 31–37.
61. Налази новца краља Стефана Радослава из утврђења Градина у Раци // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 7 (1977) 37–54.
62. Beogradska tvrđava, Dunavska padina // Arheološki pregled (Beograd). 19 (1977) 101–103.
63. Smederevska tvrđava – Mali grad // Arheološki pregled (Beograd). 19 (1977) 110–111.
64. Ras, srednjovekovni grad : Gradina, srednjovekovno utvrđenje // Arheološki pregled (Beograd). 19 (1977) 103–106.

1978

65. La résidence du Despot Đurađ Branković dans le Châtelet de la fortresse de Smederevo // Balcanoslavica (Prilep). 7 (1978) 101–112.
66. Средњовековна предграђа Београдског града // Годишњак града Београда (Београд). 25 (1978) 121–131.
67. Урбани развој Дорћола / Желько Шкаламера // Годишњак града Београда (Београд). 25 (1978) 211–253.
68. Beograd, Singidunum : сондаžno istraživanje područja Dorćola // Arheološki pregled (Beograd). 20 (1978) 56–58.
69. Beogradska tvrđava, Donji grad – подноžје Dunavske padine // Arheološki pregled (Beograd). 20 (1978) 113–117.
70. Beograd, Sondažno arheološko istraživanje Dorćola // Arheološki pregled (Beograd). 20 (1978) 117–121.
71. Ras, srednjovekovni grad : Gradina – srednjovekovno utvrđenje // Arheološki pregled (Beograd). 20 (1978) 123–125.

1979

72. Crkvina à Panik // Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-hercegovinschen Landesmuseums (Sarajevo). Band VI, Heft A, (1979) 249–258, pl. I–XII.
73. Monastère St. Pierre de Campo près de Trebinje // Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-hercegovinschen Landesmuseums (Sarajevo). Band VI, Heft A, (1979) 271–282, pl. I–V
74. Манастир Павловач // Старијар (Београд). 30 (1979) 75–81.
75. Прилог проучавању некрополе античког Сингидунума // Старијар (Београд). 30 (1979) 109–112.
76. Средњовековна црква Успења Богородице у Београду // Зборник радова Народног музеја у Београду (Београд). 9–10 (1979) 497–512.
77. Црквина у Тутину // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 3 (1979) 13–22.
78. Beogradska tvrđava, podnožje Dunavske padine // Arheološki pregled (Beograd). 21 (1979) 47–149.
79. Crkvina, Tutin // Arheološki pregled (Beograd). 21 (1979) 157–160.
80. Srednjovekovni Ras : Gradina – srednjovekovno utvrđenje // Arheološki pregled (Beograd). 21 (1979) 172–174.

1980

81. Deživo kod Novog Pazara, lok. Nemanjina česma / Jovanka Kalić // Arheološki pregled (Beograd). 22 (1980) 163–164.

1981

82. Археолошка ископавања у манастиру Павловцима // Саопштења (Београд). 13 (1981) 115–125.
83. Археолошко рекогносцирање подручја општине Тутин // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 5 (1981) 21–31.
84. Чесма Мехмед паше Соколовића // Годишњак града Београда (Београд). 27 (1981) 71–83.
85. Извештај са археолошких истраживања 1981. године на Расу – Градини // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 5 (1981) 109–112.

1982

86. Истраживања у Дежеву / Јованка Калић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 6 (1982) 5–18.
87. Остаци манастирског комплекса у Митрови код Тутина // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 6 (1982) 23–30.
88. Најстарија сачувана кућа у Београду из прве половине XVIII века / Желько Шкаламера // Годишњак града Београда (Београд). 29 (1982) 27–41.
89. Београдска тврђава, Доњи град – Подножје Дунавске падине / Вујадин Иванишевић // Археолошки преглед (Београд). 23 (1982) 132–136.
90. Рас – Градина, средњовековно утврђење // Археолошки преглед (Београд). 23 (1982) 136–140.
91. Рас – Градина, средњовековно утврђење // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 6 (1982) 235.
92. Црквина у Тутину – Извештај са завршних археолошких истраживања 1982. године // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 6 (1982) 236.
93. Црквина у Тутину, манастирски комплекс // Археолошки преглед (Београд). 23 (1982) 165–168.
94. Karaula tursko utvrđenje, Titovo Užice // Arheološki pregled (Beograd). 23 (1982) 172–174.

1983

95. Ordnance in the Defensive System of the Smederevo Fortress During the Fifteenth Century // Balcanoslavica (Prilep). 10 (1983) 107–127.
96. Пројекти Николе Доксата де Мореза за реконструкцију београдских утврђења 1723–1725. године // Годишњак града Београда (Београд). 30 (1983) 39–57.
97. Ужички град на плановима 1737–1738. године // Ужички зборник (Ужице). 12 (1983) 65–98.
98. Античко утврђење на Шарском кршу код Дуге Польане // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 7 (1983) 5–14.
99. Извештај о рекогносцирању и сондирању археолошких локалитета на подручју општине Тутин 1983. године // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 7 (1983) 157–160.
100. Рас – Градина, средњовековно утврђење // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 7 (1983) 161–162.

1984

101. Утврђење на Кули у Калудри // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 8 (1984) 11–18.
102. Извештај са рекогносцирања и сондирања археолошких локалитета на подручју општине Тутин // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 8 (1984) 245–250.
103. Рас – Градина, средњовековно утврђење // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 8 (1984) 231–232.

1985

104. Defensive Systems in the East part of Yugoslavia in the Middle Ages // Balcanoslavica (Prilep). 11–12 (1985) 11–32.
105. Црква у Дежеву / Јованка Калић // Старијар (Београд). 34 (1985) 115–149.

106. Новопазарска утврђења на плановима XVIII–XIX века // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 9 (1985) 113–126.
107. Београдска тврђава, Приобални бедем Доњег града // Археолошки преглед (Београд). 24 (1985) 123–130.
108. Извештај са рекогносцирања и сондирања археолошких локалитета на подручју општине Тутин 1985. године // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 9 (1985) 237–240.
109. Прелиминарна сондажна истраживања у области средњовековног Раса // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 9 (1985) 229–232.
110. Рас – касноантичко и средњовековно утврђење // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 9 (1985) 217–220.
111. Рас – Градина, средњовековно утврђење и некропола са црквом / Војислав Јовановић // Археолошки преглед (Београд) 24 (1985) 131–137.
112. Црквина у Тутину // Археолошки преглед (Београд). 24 (1985) 170–171.

1986

113. Južac kod Sopoćana : kasnoantičko utvrđenje, gradinsko naselje starijeg gvozdenog doba i srednjovekovna nekropola = Late roman fortification, early iron age hillfort and mediaeval cemetery // Arheološki pregled (Ljubljana). 27 (1986/1988) 115–118.
114. Нови резултати истраживања приобалних утврђења Београдске тврђаве // Саопштења (Београд). 18 (1986), стр. 181–198.
115. Нови резултати истраживања средњовековног Раса // Гласник Српског археолошког друштва (Београд). 3 (1986), стр. 209–212.
116. Извештај са рекогносцирања и сондирања археолошких локалитета на подручју општине Тутин 1986. године // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 10 (1986) 229–234.
117. Рас – касноантичко и средњовековно утврђење II // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 10 (1986) 227–228.
118. Прелиминарна истраживања археолошких налазишта у области средњовековног Раса, II део // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 10 (1986) 234–235.

1987

119. Светиња, нови подаци о рановизантијском Виминацијуму // Старијар (Београд). 37 (1987) 1–37.
120. Подграђе града Раса : први резултати истраживања // Саопштења (Београд). 19 (1987) 147–161.
121. Увозна трпезна керамика у Расу // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 11 (1987) 21–36.
122. Извештај са сондажних археолошких истраживања на подручју општине Тутин 1986. године // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 11 (1987) 219–220.
123. Прелиминарна сондажна истраживања у области средњовековног Раса III део // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 11 (1987) 215–218.
124. Рас – касноантичко и средњовековно утврђење III // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 11 (1987) 203–206.

1988

125. Кузмичево и Шароње у прошлости / Јованка Калић // Рашка баштина 3. – Краљево : Завод за заштиту споменика, 1988. – Стр. 51–68.
126. Остаци манастира на локалитету Црквина у Тутину // Рашка баштина 3. – Краљево : Завод за заштиту споменика, 1988. – Стр. 118–136.

127. Град Браничево у средњем веку / Вујадин Иванишевић // Старинар (Београд). 39 (1988) 125–179.
128. Рељина градина код Новог Пазара : остаци манастирског комплекса // Гласник друштва конзерватора Србије (Београд). 12 (1988) 66–68.
129. Прелиминарна истраживања археолошких налазишта у области средњовековног Раса IV // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 12 (1988) 155–158.
130. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење IV // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 12 (1988) 137–140.
131. Рељина градина код Новог Пазара // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 12 (1988) 141–144.

1989

132. Настанак и развој утврђења // Историја Титовог Ужица: (до 1918). 1. – Титово Ужице: Народни музеј, 1989. – Стр. 241–254.
133. Утврђења Моравске Србије // Свети кнез Лазар : Споменица о шестој стогодишњици Косовског боја : 1389–1989 / [уређивачки одбор епископ рашко-призренски Павле... [и др.]] – У Београду : [Свети архијерески синод Српске православне цркве], 1989. – Стр. 71–87.
134. Importation et production locale de céramique à Ras (fin XIe – début XIIIe siècle) // Recherches sur la céramique byzantine : actes du colloque organisé par l’École française d’Athènes et l’Université de Strasbourg II, Centre de recherches sur l’Europe centrale et sud-orientale, (Athènes, 8–10 avril 1987). édité par V. Déroche, J.-M. Spieser. – Athènes : École Française d’Athènes, 1989. – p. 119–130. (Bulletin de correspondance hellénique. Supplément XVIII)
135. Uticaj pojave topova na razvoj odbrambenih sistema srednjovekovnih gradova u Bosni // Међunarodni simpozijum Bosna i Hercegovina u tokovima istorijskih i kulturnih kretanja u Jugoistočnoj Evropi, Sarajevo, 6–7. Oktobar 1988 = Symposium international La Bosnie-Herzégovine dans les courants des événements historiques et culturels de l’Europe de sud-est, (Sarajevo, 6–7 octobre 1988). urednik Borivoj Čović. – Sarajevo : Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine = Musée national de Bosnie-Herzégovine, 1989. – Str. 99–110.

136. Место и значење тврђаве Рак у XI–XII веку // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 13 (1989) 47–48.
137. Ново Брдо – сазнања и могућности // Гласник Српског археолошког друштва (Београд). 5 (1989) 51–54.
138. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење V // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 13 (1989) 219–220.
139. Рељина градина код Новог Пазара II : остаци манастирског комплекса // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 13 (1989) 217–218.

1990

140. Les sceaux byzantins de la région danubienne en Serbie / Ljubomir Maksimović // Studies in Byzantine Sigillography. 2. édité par Nicolas Oikonomidès. – Second international colloquium on Byzantine sigillography held at the Numismatic Museum of Athens, May 16–17, 1988. – Washington D.C. : Dumbarton Oaks Research Library and Collection, 1990. – p. 213–234.
141. Хаџи Хасан агина цамија у Београду // Годишњак града Београда (Београд). 37 (1990) 89–97.
142. Археолошка истраживања у Студеници // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 14 (1990) 83–86.
143. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење VI // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 14 (1990) 167–173.

1991

144. Les fortresses du système défensif byzantin en Serbie au XI–XII siècle // Starinar (Beograd). 42 (1991) 169–185.

145. Себечево и Слатина : остаци средњовековних насеља, некропола и црквина // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 15 (1991) 13–38.
146. Турбе у Горњем граду Београдске тврђаве // Годишњак града Београда (Београд). 38 (1991) 61–70.
147. Археолошка истраживања у Студеници II // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 15 (1991) 44–48.
148. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење VII / Вујадин Иванишевић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 15 (1991) 193–195.

1992

149. Западна капија Горњег града Београдске тврђаве // Саопштења (Београд). 24 (1992) 177–192.
150. Стамбол капија Београдске тврђаве // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 16 (1992) 134–137.
151. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење VIII // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 16 (1992) 183–186.

1993

152. Les sceaux byzantins de la région danubienne en Serbie, II, La collection du Musée National de Belgrade / Ljubomir Maksimović // Studies in Byzantine Sigillography. 3. édité par Nicolas Oikonomidès. – Third international colloquium on Byzantine sigillography held in Moscow, August 9–10, 1991. – Washington D.C. : Dumbarton Oaks Research Library and Collection, 1993. – p. 113–142.
153. Околина манастира Сопоћани : остаци средњовековних насеља, некропола и црквина // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 17 (1993) 7–26.

1994

154. Два ликовна извора о Ужичком граду // Ужички зборник (Ужице). 23 (1994) 79–90.
155. Грбови на јавним здањима Београда (I део) // Годишњак града Београда (Београд). 40–41 (1994) 107–121.
156. Зграда страже на Великом равелину Београдске тврђаве / Радојка Божовић // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 18 (1994) 133–137.
157. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење IX // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 18 (1994) 237–239.

1995

158. Средњовековне тврђаве у Босни и Херцеговини // Зборник за историју Босне и Херцеговине. 1 / уредник Милорад Екмечић. – Београд : Српска академија наука и уметности, Одбор за историју Босне и Херцеговине, 1995. – Стр. 33–56.
159. Грбови на јавним здањима Београда (II део) // Годишњак града Београда (Београд). 42 (1995) 59–77.
160. Манастир Св. Варваре на Рељиној градини код Новог Пазара // Саопштења (Београд). 27–28 (1995/96) 95–121.
161. Подручје средњовековне Глухавице // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 19 (1995) 69–88.
162. Велика градина у Врсеницама I / Драгица Премовић-Алексић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 19 (1995) 307–310.
163. Манастир Студеница : извештај о археолошким радовима у 1994. // Гласник друштва конзерватора Србије (Београд). 19 (1995) 74–75.
164. Рак – касноантичко и средњовековно утврђење X // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 19 (1995) 311–312.

1996

165. Запис о Београдској тврђави // Прича о Београду. – Београд : Југословенска књига ; Београд : Еко плус, 1996. – Стр. 91–98.
166. Les forteresses dans les régions des conflits byzantino-serbes au XIVe siècle // Βυζαντιο και Σερβια κατα τον 16ου αιωνα = Byzantium and Serbia in 14th Century / Επιμέλεια Ευτυχία Παπαδοπούλου και Δώρα Διαλέτη. – Αθήνα: Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών : Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών, 1996. – р. 67–87. (Διεθνή συμπόσια; 3).
167. La forteresse de Slankamen // Старинар (Београд). 47 (1996) 155–168.
168. Грбови на јавним здањима Београда (III део) // Годишњак града Београда (Београд). 43 (1996) 225–244.
169. Велика градина у Врсеницама II / Драгица Премовић-Алексић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 20 (1996) 179–181.
170. Градина у Врсеницама : касноантичко и раносредњовековно утврђење / Драгица Премовић-Алексић // Старинар (Београд). 47 (1996) 306–308.
171. Комплекс манастира Студенице // Старинар (Београд). 47 (1996) 311–313.
172. Тврђава Рак // Старинар (Београд). 47 (1996) 308–309.

1997

173. Владарски и властеоски двор у средновековној Босни = Rulers and Nobilities Courts in Medieval Bosnia // Зборник за историју Босне и Херцеговине. 2 / urednik Milorad Ekmečić. – Београд : Српска академија наука и уметности, Одбор за историју Босне и Херцеговине, 1997. – Стр. 1–34.
174. Les villes médiévales serbes – développement et forme // Труды VI Международного Конгресса славянской археологии. Т. 1. : Проблемы славянской археологии (Новгород, 26–31 авг. 1996 г.). Редактор Валентин Василевич Седов. – Москва : Институт Археологии Российской Академии наук, 1997. – р. 33–41.
175. Земљано-палисадне и сухозидне фортификације у српско-византијским сукобима крајем 11. века // Зборник радова Византолошког института (Београд). 36 (1997) 119–138.
176. The Early Byzantine Basilica at Ras // Старинар (Београд). 48 (1997) 91–107.
177. Antički Singidunum : dosadašnji rezultati i mogućnosti daljih istraživanja // Singidunum (Beograd). 1 (1997) 1–20.
178. Остаци античког Сингидунума у урбаном језгру савременог града // Наслеђе (Београд). 1 (1997) 11–24.
179. Episcopal Palace, Belgrade, Yugoslavia / Gordana Simić // Secular Medieval Architecture in the Balkans 1300–1500. and Its Preservation / editors Slobodan Ćurčić, Evangelia Hadjityphonos. – Thesaloniki : AIMOS, 1997. – str. 276–277.
180. Fortifications of Belgrade, Yugoslavia // Secular Medieval Architecture in the Balkans 1300–1500. and Its Preservation / editors Slobodan Ćurčić, Evangelia Hadjityphonos. – Thesaloniki : AIMOS, 1997. – str. 128–131.
181. Royal Palace Bobovac, Bosnia and Herzegovina // Secular Medieval Architecture in the Balkans 1300–1500. and Its Preservation / editors Slobodan Ćurčić, Evangelia Hadjityphonos. – Thesaloniki : AIMOS, 1997. – str. 270–271.
182. Royal Palace in Jajce, Bosnia and Herzegovina // Secular Medieval Architecture in the Balkans 1300–1500. and Its Preservation / editors Slobodan Ćurčić, Evangelia Hadjityphonos. – Thesaloniki : AIMOS, 1997. – str. 272–273.

1998

183. La céramique importée dans les forteresses byzantines de Serbie au XIIe siècle // Βαλκάνια και ανατολική Μεσόγειος (12ος–17ος αιώνες) : Πρακτικά του διεθνούς συμποσίου στη μνήμη Δ. Α. Ζακυθινού Αθήνα,

14–15 Ιανουαρίου 1994 = The Balkans and the Eastern Mediterranean. 12th–17th centuries : proceedings of the International Symposium in memory of D.A. Zakythinos. Athens, January 14th–15th 1994. Επιμέλεια: Κατερίνα Νικολάου. – Athens : The National Hellenic Research Foundation, 1998. – p. 185–198.

184. The Cave Lavra of the Archangel Michael in Ras / Danica Popović // Старијар (Београд). 49 (1998) 103–130.

185. Истраживања средњовековних утврђења и проблеми презентације остатака архитектуре // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 22 (1998) 36–38.

186. Истраживања у Мокрој Гори / Даница Поповић // Ужички зборник (Ужице). 27 (1998, објављено 2001) 5–28.

187. Јужна капија Горњег града Београдске тврђаве // Саопштења (Београд). 30–31 (1998/99) 71–97.

188. Пећинска лавра архангела Михаила у Расу / Даница Поповић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 22 (1998) 15–61.

189. Археолошка истраживања у Студеници III // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 22 (1998) 53–56.

1999

190. Савско шеталиште са Великим степеништем на Калемегдану / Радојка Божовић-Лопичић // Наслеђе (Београд). 2 (1999) 53–72.

2000

191. Владарско боравиште Стефана Немање у Расу = The royal residence of Stefan Nemanja in Ras // Међународни научни скуп Стефан Немања – Свети Симеон Мироточиви : историја и предање : септембар 1996 / уредник Јованка Калић. – Београд : САНУ, 2000. – Стр. 233–246.

192. Ка проблему средњовековних цркви Смедеревског града // Старијар (Београд). 50 (2000) 201–219.

193. Тврђаве у областима српско-византијских сукоба током прве половине XIV века // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 24 (2000) 7–29.

194. Велика градина у Врсеницама III / Драгица Премовић-Алексић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 24 (2000) 317–325.

2001

195. Дом Народне скупштине / Гордана Гордић // Наслеђе (Београд). 3 (2001) 85–88.

196. Краљ капија Београдске тврђаве // Наслеђе (Београд). 3 (2001) 9–37.

197. Окружни суд и VII пуковска окружна команда у Београду // Наслеђе (Београд). 3 (2001) 193–198.

198. Велика градина у Врсеницама IV / Драгица Премовић-Алексић // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 25 (2001) 389–392.

2002

199. Комплекс у Липовцу – проблем проучавања властеоског боравишта у средњовековној Србији // Зборник радова : научни скуп поводом 6 векова манастира „Свети Стеван” – Липовац, 4–6. новембар 1999. године. – Алексинац : Центар за културу и уметност, 2002. – Стр. 23–32.

200. Здање Народне скупштине // Наслеђе (Београд). 4 (2002) 9–34.

201. Путеви и странпутице у грађењу „историјског лика” Београдске тврђаве // Годишњак града Београда (Београд). 45–46 (1998–1999, објављено 2002) 283–296.

202. Касноантичко наслеђе у Полимљу : проблеми истраживања // Милешевски записи (Пријепоље). 5 (2002) 9–29.

203. Липовац – трагови средњовековног властеоског боравишта // Саопштења (Београд). 34 (2002) 157–177.

2003

204. Утврђења земље Павловића // Земља Павловића : средњи вијек и период турске владавине : зборник радова са научног скупа, Рогатица, 27–29. јуна 2002. / гл. уредник Милан Васић, одг. уредник Рајко Кузмановић. – Бања Лука : Академија наука и умјетности Републике Српске, 2003. – Стр. 91–112.

205. Грбови на јавним здањима Ужица // Гласник друштва конзерватора Србије (Београд). 27 (2003) 105–108.

2004

206. Вештина ратовања и живот војника // Приватни живот у српским земљама средњег века / приредиле Смиља Марјановић-Душанић, Даница Поповић. – Београд : Clio, 2004. – Стр. 218–241.

207. Двор владара и властеле // Приватни живот у српским земљама средњег века / приредиле Смиља Марјановић-Душанић, Даница Поповић. – Београд : Clio, 2004. – Стр. 29–63.

208. Живот на селу / Гордана Милошевић // Приватни живот у српским земљама средњег века / приредиле Смиља Марјановић-Душанић, Даница Поповић. – Београд : Clio, 2004. – Стр. 64–79.

209. Црквина Ружица крај врела Требишњице // Зборник за историју Босне и Херцеговине. 4. – Београд : Српска академија наука и уметности, Одбор за историју Босне и Херцеговине, 2004. – Стр. 67–79.

210. Леополдова капија Београдске тврђаве са суседним бастионима // Наслеђе (Београд). 5 (2004) 35–52.

211. Хералдички симболи на згради Начелства и Суда округа Смедеревског // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 28 (2004) 127–130.

2005

212. Београд у немачким путовоћама крајем 19. и почетком 20. века // Са бедекером по Југоисточној Европи / уредник Ђорђе С. Костић. – Београд : Балканолошки институт САНУ ; Београд : Народни музеј, 2005. – Стр. 49–66.

213. Некрополът на църквата св. Никола в Станичене // България и Сърбия в контекста на византийската цивилизация : сборник статии от българо-сръбски симпозиум 14–16 септември, 2003, София. Състав, ред. Васил Тодоров Гюзелев. – София : „Марин Дринов“ : Институт за литературу Българска академия на науките, 2005. – Стр. 229–246.

214. Le village en Serbie médiévale / Ljubomir Maksimović // Les villages dans l'empire byzantin (IVe–XVe siècle) / édité par Jacques Lefort, Cécile Morisson, Jean Pierre Sodini. – Paris : Lethielleux, 2005. – p. 329–349.

215. Проблеми проучавања средњовековног наслеђа у Полимљу // Старијар (Београд). 55 (2005) 181–195.

216. Грб Србије на здању Првостепеног суда у Јагодини // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 29 (2005) 114–117.

217. Остаци манастирског комплекса у Житину // Милешевски записи (Пријепоље). 6 (2005) 77–88.

218. Трагови једне београдске некрополе 17. века // Наслеђе (Београд). 6 (2005) 213–226.

2006

219. Les funérailles du ktitor : aspect archéologique // Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies, London, 21–26 August, 2006. vol. I : Plenary Papers [edited by Elisabeth Jeffreys]. – Aldershot [et al.] : Ashgate, 2006. – p. 99–130.

220. Az 1456-os nándorfehérvári győzelem // Bácsország (Szabatka). 2 (2006) 2–10.

221. Замак у српским земљама позног средњег века // Зборник радова Византолошког института (Београд). 43 (2006) 189–207.

222. Остаци цркве Св. Николе на Паштровској Гори // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 30 (2006) 85–87.

223. Комплекс Сахат капије // Наслеђе (Београд). 7 (2006) 9–36.

2007

224. Капије средњовековног Сталаћа : анализа конструкција и система одбране // Dušica Minić, Obrenija Vukadin // Средњовековни Сталаћ. – Beograd : Arheološki institut ; Kraljevo : Zavod za заштиту споменика културе, 2007. – Str. 268–283.
225. Црква Светог Стефана на Шћепан пољу под Соко-градом / Светлана Вукадиновић // Старијар (Београд). 57 (2007) 137–174.
226. Археолошка сведочанства о ктиторским сахранама у средњем веку // Новопазарски зборник (Нови Пазар). 30 (2007) 15–47.
227. Кула Небојша са делом Приобалног бедема и Воденом капијом II // Наслеђе (Београд). 8 (2007) 9–28.
228. Манастирски комплекс у Урошевици : први резултати истраживања // Милешевски записи (Пријепоље). 7 (2007) 25–30.
229. Смедеревски град – проблеми истраживања и обнове // Смедеревски зборник (Смедерево). 7 (2007) 29–41.
230. Београдска тврђава, Приобални бедем – део између куле Небојше и Водене капије II // Гласник друштва конзерватора Србије (Београд). 31 (2007) 68–71.

2008

231. Нова сазнања о горњоградском Југоисточном бедему // Наслеђе (Београд). 9 (2008) 89–104.
232. Југоисточни бедем Београдске тврђаве : резултати допунских истраживања / Горан Илијић // Гласник друштва конзерватора Србије (Београд). 32 (2008) 77–80.

2009

233. An example of anchoritic monasticism in the Balkans : the monastery complex at Kaludra near Berane / Danica Popović // Archeologia Abrahamica : Исследования в области археологии и художественной традиции иудаизма, христианства и ислама. Редактор Леонид Андреевич Беляев. – Москва: Индрик, 2009. – p. 313–332.
234. Belgrade Fortress: A Link Between Past and Future // Stockholm – Belgrade : Proceedings from the IV Swedish-Serbian Symposium “Sustainable Development and the Role of Humanistic Disciplines” ed. Predrag Palavestra. – Belgrade, October 2–4, 2008. – Belgrade : Serbian Academy of Sciences and Arts, 2009. – Str. 77–81.
235. Задужбина и гробни храм Херцега Стефана на Заграђу под Соко градом // Саопштења (Београд). 40 (2009) 89–112.
236. Комплекс Житинског манастира у Полимљу // Саопштења (Београд). 41 (2009) 25–44.
237. Сава капија Београдске тврђаве // Наслеђе (Београд). 10 (2009) 65–76.
238. Црква Тројане у Прошћењу код Мојковца // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 33 (2009) 108–110.

2010

239. Рестаурација и ревитализација Београдске тврђаве // Очување градитељског наслеђа – стварно и могуће : зборник радова / уредници Нада Живковић, Светлана Димитријевић Марковић. – Београд : Завод за заштиту споменика културе града Београда, 2010. – Стр. 29–32.
240. Соко град над Шћепан пољем – замак са задужбинама Косача // Шћепан поље и његове светиње кроз вјекове : зборник радова са научног скупа Плужине, 24–25. септембар / уредник Гордана Томовић. – Беране : Свевиђе : Манастир Заграђе, 2010. – Стр. 17–60.
241. На путу од Беча до Цариграда : Лайденски албум // Саопштења (Београд). 42 (2010) 65–112.
242. Трагови резиденцијалних здања средњовековног Београда // Наслеђе (Београд). 11 (2010) 137–146.
243. Истраживања у Источном подграђу Београдске тврђаве // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 34 (2010) 67–69.

2011

244. Смедеревски град, етапе грађења и значење // Пад Српске деспотовине 1459. године : зборник радова са научног скупа, одржаног 12–14. новембра 2009. године : примљено на VI скупу Одељења историјских наука од 30. јуна 2010. године / уредник Момчило Спремић. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2011. – Стр. 373–390.
245. The Forts of Belgrade in the 15th century // A déli harangszó Magyarországon és a nagyvilágban = The Noon Bell in Hungary and the World / editor Visy Zsolt. – Budapest : Zrínyi Média, 2011. – p. 27–37.
246. Remanier la capitale: techniques et fonctions // Remanier, métaphraser : fonctions et techniques de la réécriture dans le monde byzantin / édité par Smilja Marjanović Dušanić et Bernard Flusin. – Belgrade : Faculté de Philosophie, 2011. – Str. 257–283.
247. Источно подграђе Београдске тврђаве // Наслеђе (Београд). 12 (2011) 9–32.
248. Археолошка истраживања у Студеници IV // Гласник Друштва конзерватора Србије (Београд). 35 (2011) 83–85.

2012

249. Студеница // Даривање и задужбинарство : Дани европске баштине, Краљево, [22. септембар] 2012 = Gifts and Endowments : European Heritage Days, Kraljevo, [22 September] 2012. – Београд : Министарство културе и информисања = The Ministry of Culture and Information ; Краљево : Народни музеј = The National Museum, 2012. – Стр. 37–48.
250. Западна грађевина манастира Дечани / Светлана Хаџић // Саопштења (Београд). 44 (2012) 79–101.
251. Капија Карла VI // Наслеђе (Београд). 13 (2012) 9–25.
252. Прилог проучавању београдске српске вароши – Стара Саборна црква и Митрополитски двор // Глас = Glas. 420, 16 (2012) 147–170.

2013

253. Fortifikacije Beograda u 15. veku // A déli harangszó Magyarországon és a nagyvilágban = Podnevno zvono u Mađarskoj i u svetu. – [Budapest] : Zrínyi, [2013]. – Str. 27–38.
254. Прилог проучавању топографије византијског Београда у XI и XII веку // Зборник радова Византолошког института (Београд). 50/1 (2013) 461–478.
255. The funerary Church of the Monastery of Žiča: a contribution to the study of medieval monastic burial in the Byzantium and Serbia // Starinar (Beograd). 53 (2013) 173–190.
256. Београдска Видин капија // Наслеђе (Београд). 14 (2013) 9–27.
257. Гробови црквених поглавара у манастиру Жичи / Даница Поповић // Саопштења (Београд). 45 (2013) 27–49.

2014

258. Фунерарна функција Спасове цркве у Жичи / Даница Поповић // Ниш и Византија : зборник радова, 12. – Ниш : Град Ниш : Универзитет : Православна Епархија ниш카 : Нишки културни центар, 2014. – Стр. 347–360.

2015

259. Келије манастира Светог Николе у Дабру / Даница Поповић // Периволос : зборник у част Мирјане Живојиновић. Књ. 1 / уредници Бојан Миљковић, Дејан Џелебић. – Београд : Византолошки институт САНУ : Задужбина светог манастира Хиландара, 2015. – Стр. 177–187.
260. Манастирски комплекс у Калудри код Берана / Даница Поповић // Зборник радова у част академику Десанки Ковачевић Којић. – Бања Лука : Академија наука и умјетности Републике Српске, 2015. – Стр.

427–447. (Зборник радова / Академија наука и умјетности Републике Српске ; књ. 10. Одјељење друштвених наука ; књ. 38)

261. Мироточиви гроб светог Симеона у Студеници – нови поглед / Даница Поповић // Зборник радова Византолошког института (Београд). 52 (2015) 237–258.

2016

262. Од римског кастела до српског средњовековног града // Процеси византинизације и српска археологија / уредник Весна Бикић. – Београд : Српски комитет за византологију : Службени гласник : Византолошки институт САНУ, 2016. – Стр. 53–66.

263. Космополитска средина српских градова // Процеси византинизације и српска археологија / уредник Весна Бикић. – Београд : Српски комитет за византологију : Службени гласник : Византолошки институт САНУ, 2016. – Стр. 151–158.

264. The cosmopolitan milieu of Serbian towns // Processes of byzantinisation and Serbian archaeology / editor Vesna Bikić. – Belgrade : Serbian National Committee of Byzantine Studies : Službeni glasnik : Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Byzantine Studies, 2016. – p. 53–66.

265. From the Roman castel to the Serbian Medieval city // Processes of byzantinisation and Serbian archaeology / editor Vesna Bikić. – Belgrade : Serbian National Committee of Byzantine Studies : Službeni glasnik : Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Byzantine Studies, 2016. – p. 151–158.

266. Погребения правителей в средневековой Сербии // Владимирский Сборник. Материалы международных научных конференций „I и II Свято-Владимирские чтения” / Отв. ред. Вадим Владиславович Майко, Татьяна Юсуфовна Яшаева. Государственный историко-археологический музей-заповедник „Херсонес Таврический”, Институт археологии Крыма РАН. – Калининград : ИД „РОС-ДОАФК”, 2016. – Стр. 203–217.

267. Студеничка здања краља Милутина // Манастир Студеница – 700 година Краљеве цркве : примљено на VIII скупу Одељења историјских наука од 28. октобра 2015. године, на основу поднетих реферата / уредници Љубомир Максимовић, Владимир Вукашиновић – Београд : САНУ, 2016. – Стр. 197–214.

268. Утврђење манастира Студенице // Стефан Немања – преподобни Симеон Мироточиви : зборник радова. Том 2 / уредник Милан Радујко. – Београд : Институт за историју уметности, Филозофски факултет : Институт за српски језик САНУ ; Беране : Епархија будимљанско-никшићка, манастир Ђурђеви Ступови ; Цетиње : Митрополија црногорско-приморска, Цетињски манастир, 2016. – Стр. 509–524.

269. Северна капија средњовековног подграђа на Сави // Наслеђе (Београд). 17 (2016) 9–26.

270. Средњовековне сахране у цркви манастира Бањске // Саопштења (Београд). 48 (2016) 23–54.

271. Цитадела града Новог Брда : истраживања 2015. године // Гласник друштва конзерватора Србије (Београд). 40 (2016) 74–80.

2017

272. Остаци једне средњовековне оставе из Новог Брда / Весна Бикић // Зборник Народног музеја. Археологија (Београд). 23–1 (2017) 387–407.

273. Сакрално окружење Београда у доба деспота Стефана // 600 година Манастира Павловач / уредници Велибор Катић и Немања Марковић – Младеновац: Градска општина Младеновац, 2017. – Стр. 11–43.

2018

274. Siege of Belgrade in 1521 and restoration of fortification after conquest // Belgrade 1521–1867 / editor Dragana Amedoski. – Belgrade : The Institute of History : Yunus Emre Enstitüsü, Turkish Cultural Centre, 2018. – p. 5–26.

275. The Bathing chamber in the Castle of Novo Brdo // Starinar (Beograd). 48 (2018) 175–190.

276. Испоснице манастира Милешеве / Даница Поповић // Саопштења (Београд). 50 (2018) 9–32.

2019

277. Барокна реконструкција Београда // Барокни Београд: преображаји 1717–1739 / уредник Весна Бикић. – Београд : Археолошки институт : Музеј града Београда, 2019. – Стр. 38–59. (Посебно издање / [Археолошки институт] ; бр. 69)

278. Почеци барокне војне архитектуре на Београдској тврђави // Барокни Београд: преображаји 1717–1739 / уредник Весна Бикић. – Београд : Археолошки институт : Музеј града Београда, 2019. – Стр. 96–109.

279. Baroque Reconstruction of Belgrade // Baroque Belgrade : transformation 1717–1739 / editor Vesna Bikić. – Belgrade : Institute of Archaeology : Belgrade City Museum, 2019. – Str. 38–59.

280. Beginnings of Baroque Military Architecture in the Belgrade Fortress // Baroque Belgrade : transformation 1717–1739 / editor Vesna Bikić. – Belgrade : Institute of Archaeology : Belgrade City Museum, 2019. – Str. 96–109.

281. Латинске цркве средњовековног града Новог Брда // Ниш и Византија : зборник радова. 17. – 1. изд. – Ниш : Град Ниш : Универзитет : Православна епархија нишка : Нишки културни центар, 2019. – Стр. 245–256.

282. Сашка црква у Новом Брду – Santa Maria in Novomonte // Старинар (Београд). 69 (2019) 319–348.

283. Истраживања Југоисточног бедема Горњег Града, Пролом – Сектор средњовековне куле 2 // Наслеђе (Београд). 20 (2019) 25–39.

Остало

284. Одбрана и војевање. Београд: Креативни центар, 2008. – 32 стр. : илустр. ; 23,5 x 16,5 см.

285. Владарски и властеоски двор у средњем веку, Београд: Креативни центар, 2011. – 32 стр. : илустр. ; 23,5 x 16,5 см.

Сања Сланкаменац
Слађана Радивојчевић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904(497.11)"04/14"(082)

902/904(4)"04/14"(082)

902.3(082)

012 Поповић М.

СВЕТ средњовековних утврђења, градова и манастира :
омаж Марку Поповићу = The Medieval World of Fortresses,
Towns and Monasteries : homage to Marko Popović / уред-
ници Вујадин Иванишевић, Весна Бикић, Иван Бугарски.
– Београд : Археолошки институт : Омладинско позориште
Дадов = Belgrade : Institute of Archaeology : Youth theatre
Dadov, 2021 (Београд : Бирограф). – 359 стр. : илустр. ; 28
см. – (Посебна издања / Археолошки институт ; бр. 74)

Радови на срп. и енгл. језику. – Текст ћир. и лат. – Слика М.
Поповића. – Тираж 500. – Стр. 10–13: Омаж Марку Попо-
вићу / Уредници. – Напомене и билиографске референце
уз радове. – Резимеи на више језика.

ISBN 978-86-6439-057-6 (АИ)

1. Иванишевић, Вујадин, 1958– [urednik] 2. Бикић, Весна, 1963– [urednik] 3. Бугарски, Иван, 1975– [urednik]
- a) Поповић, Марко (1944–2020) – Биобиблиографије b)
Археолошка налазишта – Србија – Средњи век – Зборници
- v) Археолошки налази – Србија – Средњи век – Зборници
- g) Археолошка налазишта – Европа – Средњи век – Зборници
- d) Археолошки налази – Европа – Средњи век – Зборници
- đ) Археолошка истраживања – Зборници

COBISS.SR-ID 30560009

9 788664 390576

АРХЕОЛОШКИ ИНСТИТУТ, БЕОГРАД
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY, BELGRADE

www.beograd.rs

DADOV
Omladinsko pozorište

ГРАД БЕОГРАД – Омладинско позориште ДАДОВ
THE CITY OF BELGRADE – Youth theatre DADOV

